

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ91 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα, σήμερα 2/8/2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 μ.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή ή ΕΑΔΗΣΥ) σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλοι: Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη

Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Σύμβουλος Ευαγγελία Κουτούπα απουσίασε δικαιολογημένα

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, ρhd, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχων, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της ψηφοφορίας και τη λήψη απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής της ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει του άρθρου 269 παρ. γ' περ. ββ' του ν. 4412/2016 (απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους), για την ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο «Υπηρεσίες Υποστήριξης για την Αποκατάσταση των Συστημάτων

ETCS On Board σε εκατόν δεκαπέντε (115) Μονάδες Οχήματα Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού», συνολικού προϋπολογισμού πέντε εκατομμυρίων διακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (5.230.000,00 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%.

Με το υπ' αρ. πρωτ. 79.800/12.07.2023 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 3219/12.07.2023) αίτημα η ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. (εφεξής ΓΑΙΑΟΣΕ) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει στη «διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση διακήρυξης, κατά τη διάταξη του άρθρου 269 παρ. γ' περ. ββ' του ν. 4412/2016» με την εταιρεία HITACHI RAIL STS S.p.A. για την ανάθεση σύμβασης παροχής Υπηρεσιών Υποστήριξης για την Αποκατάσταση των Συστημάτων ETCS On Board σε 115 Μονάδες Οχήματα Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού, συνολικού προϋπολογισμού 5.230.000,00 €, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%.

I. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

1. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα εξής:

1.1. Η Επιτροπή, με την υπ' αριθ. Δ47/ΕΑΔΗΣΥ/26.04.2023 Γνώμη χορήγησε τη σύμφωνη γνώμη της για την προσφυγή της ΓΑΙΑΟΣΕ στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού κατά τις διατάξεις του άρθρου 269 παρ. γ' περ. ββ' του ν. 4412/2016 (απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους) για την ανάθεση της Σύμβασης, με αντικείμενο της «Επαναφορά σε λειτουργική κατάσταση του συστήματος ETCS επί εκατόν είκοσι (120) κινητήριων μονάδων σιδηροδρομικού τροχαίου υλικού» συνολικού προϋπολογισμού 3.400.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ.

1.2. Ακολούθως, με την υπ' αριθ. 374/Α2/09.05.2023 απόφαση του Δ.Σ. της ΓΑΙΑΟΣΕ εγκρίθηκε η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με την εταιρεία HITACHI RAIL STS S.p.A., κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 269 παρ. γ' περ. ββ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη της ανωτέρω σύμβασης. Η διάρκεια της εν λόγω σύμβασης ορίστηκε σε δώδεκα (12) μήνες. Με την υπ' αριθ. 1/2023 (αρ. πρωτ. 79.079/23.05.2023) Πρόσκληση της ΓΑΙΑΟΣΕ κλήθηκε η εταιρεία HITACHI RAIL STS S.p.A. να υποβάλει την προσφορά της, έως τις 22.06.2023 και ώρα 11:00.

1.3. Στις 21.06.2023, η εταιρεία HITACHI RAIL STS S.p.A. υπέβαλε πρόταση, σύμφωνα με την οποία καθορίζει λεπτομερώς τον τρόπο παροχής των υπηρεσιών της, στο πλαίσιο της σκοπούμενης σύμβασης, για την αποκατάσταση των 115 συστημάτων ETCS On Board που είναι εγκατεστημένα σε λειτουργικές εποχούμενες μονάδες Τροχαίου Υλικού της ΓΑΙΑΟΣΕ. Στην πρότασή της η εταιρεία HITACHI, πέραν του λεπτομερούς προσδιορισμού του τρόπου παροχής των υπηρεσιών της, επαναδιατυπώνει το τεχνικό αντικείμενο της σύμβασης με τα εξής χαρακτηριστικά στοιχεία:

- Διατηρεί τον βασικό σκοπό του έργου, όπως αυτός έχει προσδιοριστεί από τη ΓΑΙΑΟΣΕ.
- Βελτιστοποιεί τον τρόπο παροχής των υπηρεσιών εφαρμόζοντας μοντέλο διασύνδεσης των διαδικασιών με τα παραδοτέα και τις σχετικές πληρωμές.
- Προσθέτει επιπλέον υπηρεσίες, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη, επιτυχής και ολοκληρωμένη υλοποίηση του έργου.
- Η διατύπωση της διαφοροποιημένης πρότασης βασίζεται εν μέρει στα συμπεράσματα και την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια πιλοτικών εργασιών αποκατάστασης συστημάτων ETCS On Board, διάρκειας μιας εβδομάδας

κατά τον μήνα Απρίλιο, σε δύο μονάδες Τροχαίου Υλικού (ΤΥ), τις οποίες πραγματοποίησε η HITACHI και βάσει αυτών προέκυψε καλύτερη αντίληψη του αντικειμένου και των σημείων υλοποίησής του που χρήζουν βελτίωσης.

1.4. Τα βασικά σημεία της πρότασης της HITACHI RAIL STS S.p.A. είναι τα εξής:

- Η HITACHI RAIL STS S.p.A. θα παρίσταται κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκατάστασης και μέσω μιας σειράς διαδοχικών ελέγχων και αναφορών θα επικυρώσει ότι τα συστήματα ETCS On-Board που είναι εγκατεστημένα στις συγκεκριμένες μονάδες ΤΥ, αποκαταστάθηκαν, ελέγχθηκαν και συμμορφώνονται με τις τεχνικές απαιτήσεις και διαδικασίες, βάσει των οποίων είχε χορηγηθεί η σχετική πιστοποίηση κατά την ολοκλήρωση της σύμβασης της ΕΡΓΟΣΕ με αρ. 10004/2007. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της αποκατάστασης των συστημάτων ETCS On-Board η HITACHI RAIL STS S.p.A. θα προσφέρει τις παρακάτω υπηρεσίες:

1. Παροχή τεχνικής υποστήριξης στους τεχνικούς της Hellenic Train για την αποκατάσταση των συστημάτων ETCS On-Board στις μονάδες ΤΥ.
2. Επιδιόρθωση 230 πνευματικών πλακών πέδησης.
3. Προμήθεια 22 ανακατασκευασμένων πνευματικών πλακών πέδησης.
4. Εκτέλεση ελέγχων και δοκιμών, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον εγκαταστάτη του συστήματος ANSALDO STS.
5. Έκδοση των απαιτούμενων αναφορών βάσει των αποτελεσμάτων των ελέγχων και δοκιμών.

Ειδικότερα, οι τεχνικοί εμπειρογνώμονες της HITACHI RAIL STS S.p.A. θα πραγματοποιούν για κάθε υπό εξέταση μονάδα ΤΥ τις ακόλουθες ενέργειες:

1. Οπτική επιθεώρηση του συστήματος ETCS On-Board με παραδοτέο την Αναφορά Α1 – “Initial Status Check List”.
2. Επαλήθευση της επιτυχημένης ή μη ενεργοποίησης (Power On) Του συστήματος με παραδοτέο την Αναφορά Α2 – “Verification of System Power On”.
3. Εκτέλεση προκαταρκτικών στατικών δοκιμών I/O για τον έλεγχο διαμόρφωσης του υλικού (hardware) και την επαλήθευση των εγκαταστάσεων του λογισμικού (software) με παραδοτέο της Αναφορά Α3 – “HW configuration check and SW installation verification”.
4. Επιδιόρθωση των πνευματικών πλακών πέδησης (pneumatic plates). Υπολογίζεται ότι θα απαιτηθεί επισκευή σε συνολικά 230 πνευματικές πλάκες πέδησης.
5. Εκτέλεση στατικών δοκιμών I/O οι οποίες θα περιλαμβάνουν: Data entry ETCS-L1, I/O signal check (Rolling stock Interface unit), Cab status (input), Direction controller (input), Traction cut off (output), Service brake (input and output), Emergence brake (output), Pneumatic plate (input), Main switch/circuit breaker, Interaction between ETCS-I1 – juridical recorder, AC/DC converter redundancy test Με παραδοτέο την Αναφορά Α4 – “Static I/O test results”.
6. Εκτέλεση εργασιών βαθμονόμησης συστήματος RSDD και δοκιμές οδομέτρων με παραδοτέο την Αναφορά Α5 – “RSDD and Odometric test results”.
7. Εκτέλεση δυναμικών δοκιμών εντός του αμαξοστασίου με χρήση δύο προσωρινά εγκατεστημένων (από τη HITACHI) σηματοδοτών (*balises*) εντός της γραμμολογίας του αμαξοστασίου με παραδοτέο την Αναφορά Α6 – “Functional results”.
8. Σύνταξη τελικής αναφοράς / Παραδοτέου Α7 – “Restoration completion”, σχετικά με την ολοκλήρωση της αποκατάστασης και την επικύρωση ότι το εγκατεστημένο σύστημα ETCS On-Board που ελέγχθηκε /αποκαταστάθηκε, συμμορφώνεται με τις τεχνικές απαιτήσεις και διαδικασίες βάσει των οποίων είχε χορηγηθεί η σχετική πιστοποίηση κατά την ολοκλήρωση της σύμβασης της ΕΡΓΟΣΕ με αρ. 10004/2007.

Στο πλαίσιο δε των παρεχόμενων υπηρεσιών περιλαμβάνεται και η διεξαγωγή πενήμερων εκπαιδευτικών σεμιναρίων για τη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση και κατάρτιση του τεχνικού προσωπικού της ΓΑΙΑΟΣΕ αναφορικά με τη συντήρηση του συστήματος, προκειμένου να αποκτηθεί ίδια τεχνογνωσία η οποία θα διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος και μετά το πέρας του εν λόγω έργου.

- Περαιτέρω, στην πρόταση της η HITACHI αιτείται τη χορήγηση παράτασης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς για διάστημα ενός μηνός, προκειμένου να ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία της Διαπραγμάτευσης.

1.5. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 79.526/22.06.2023 απόφαση της Δ/σας Συμβούλου της ΓΑΙΑΟΣΕ εγκρίθηκε η από 22.06.2023 εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής διενέργειας της Διαπραγμάτευσης για παράταση της προθεσμίας υποβολής προσφοράς έως τις 07.07.2023 και ώρα 11:00. Παράλληλα, ανατέθηκε στον Τεχνικό Σύμβουλο της ΓΑΙΑΟΣΕ, "NOVUS Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε.", η εξέταση της πρότασης της HITACHI και ιδίως η γνωμοδότηση επί των ακόλουθων θεμάτων:

- Οι παρατηρήσεις, οι προτεινόμενες τιμές και οι λοιποί όροι που περιλαμβάνονται στην πρόταση της HITACHI είναι εύλογοι;
- Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της HITACHI εξακολουθούν να αποτελούν τεχνικά μοναδικές λύσεις για την εκτέλεση του συνόλου των σκοπούμενων υπηρεσιών;
- Απαιτούνται επιπλέον εργασίες για την επίτευξη του στόχου της αναθέτουσας αρχής;

Η εταιρεία "NOVUS Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε." διατύπωσε τις απόψεις της επί των ανωτέρω ερωτημάτων μέσω εμπειριστατωμένης και λεπτομερούς Γνωμοδότησης (υπ' αριθ. πρωτ. 79.556/27.06.2023 ΓΑΙΑΟΣΕ) που υπέβαλε στη ΓΑΙΑΟΣΕ. Στην εν λόγω Γνωμοδότηση, πέραν την καταφατικής απάντησης στα δύο πρώτα ερωτήματα, προτείνει, αναφορικά με το τρίτο θέμα, την παροχή επιπλέον υπηρεσιών από τη HITACHI, οι οποίες θα σχετίζονται με την πραγματοποίηση δοκιμαστικών διαδρομών (Trial Run Test) κάτω από πραγματικές συνθήκες λειτουργίας σε πιστοποιημένα τμήματα του σιδηροδρομικού δικτύου με τουλάχιστον μία μονάδα από κάθε τύπο τροχαίου υλικού.

Σχετικώς, η αρμόδια επιτροπή διενέργειας της Διαπραγμάτευσης βάσει του ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ II αυτής (αρ. πρωτ. 79.571/27.06.2023) εισηγήθηκε όπως:

"[...] 1. Γίνουν δεκτές ως εύλογες, συμφέρουσες και αναγκαίες για το σκοπό που επιδιώκει η ΓΑΙΑΟΣΕ, οι αλλαγές που επικαλείται ο μοναδικός οικονομικός φορέας, εταιρεία HITACHI STS S.p.A., [...]"

Περαιτέρω, με την υπ. αριθ. πρωτ. 380/A1/29.06.2023 απόφαση του Δ.Σ. της ΓΑΙΑΟΣΕ έγιναν ομόφωνα δεκτά τα ακόλουθα:

1. Εγκρίθηκε το ανωτέρω ΠΡΑΚΤΙΚΟ II της Επιτροπής του Διαγωνισμού.
2. Εξουσιοδοτήθηκε η Δ/σα Σύμβουλος της Εταιρείας να αποστείλει αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης προς την Αρχή για προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση διακήρυξης για τη σύναψη σύμβασης, με αντικείμενο τις «Υπηρεσίες Υποστήριξης για την Αποκατάσταση των Συστημάτων ETCS On Board σε εκατόν δεκαπέντε (115) Μονάδες – Οχήματα Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού».

Με την αρ. πρωτ. 79.717/06.07.2023 απόφαση της Δ/σας Συμβούλου παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής της προσφοράς στην υπό κρίση διαπραγμάτευση έως τις 21.07.2023 και ώρα 11:00.

2. Ακολούθως, ο αιτών Φορέας κατέθεσε το αριθμ. πρωτ. 79.800/12.07.2023 έγγραφο - αίτημά του για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την ανάθεση σύμβασης με το ως άνω αντικείμενο. Το αίτημα στηρίζεται στις διατάξεις του άρθρου 269 παρ. γ' περ. ββ' (απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους) του ν. 4412/2016.

II. Νομικό Πλαίσιο

3. Στο άρθρο 269 παρ. γ' περ. ββ' του ν. 4412/2016 (Α' 147) προβλέπεται:

«1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

[...]β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

[...]ββ) δεν υφίσταται ανταγωνισμός, επειδή υπάρχουν τεχνικοί λόγοι που εμποδίζουν την ανάπτυξή του,

γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ) και γγ) εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης» .

4. Στις διατάξεις των παρ. 1α και 2 του άρθρου 224 του ν. 4412/2016 προβλέπεται, ότι για τους σκοπούς του Βιβλίου ΙΙ (άρθρα 222 έως 338) «*αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι: α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234'» [..] 2. Ως «δημόσια επιχείρηση» νοείται κάθε επιχείρηση στην οποία οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόζουσα επιρροή λόγω κυριότητας, χρηματοδοτικής συμμετοχής ή των κανόνων που τη διέπουν. Η δεσπόζουσα επιρροή εκ μέρους των αναθετουσών αρχών τεκμαίρεται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω αρχές, άμεσα ή έμμεσα:*

α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της επιχείρησης ή

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με τις μετοχές που εκδίδει η επιχείρηση ή

γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης.

5. Στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 231 του ν. 4412/2016, που αφορά τις υπηρεσίες μεταφορών, προβλέπεται: «*1. Οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) εφαρμόζονται στις δραστηριότητες που αποσκοπούν στην παροχή ή τη λειτουργία δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό στους τομείς των μεταφορών με σιδηρόδρομο, αυτόματα συστήματα, τραμ, τρόλεϊ, λεωφορεία ή καλώδιο.*

Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφορών, θεωρείται ότι υφίσταται δίκτυο όταν η υπηρεσία παρέχεται με όρους που ορίζονται από την αρμόδια εποπτική αρχή, όπως όροι που αφορούν τα δρομολόγια, τη διαθέσιμη μεταφορική ικανότητα ή τη συχνότητα παροχής της υπηρεσίας.

2. Το παρόν Βιβλίο δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών για την παροχή δημόσιων επιβατικών μεταφορικών υπηρεσιών με σιδηρόδρομο ή μετρό, η ανάθεση των οποίων διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

III. Νομική Εκτίμηση

6. Η εταιρεία με την επωνυμία «ΓΑΙΑΟΣΕ - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ» και τον διακριτικό τίτλο «ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.», πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 224 του ν. 4412/2016 και δη στην έννοια του «Αναθέτοντος φορέα». Ως εκ τούτου εφαρμόζονται εν προκειμένω οι διατάξεις του Βιβλίου II (άρθρα 222 επ.) του ν. 4412/2016 (βλ. Γνώμη Δ47/2023).
7. Περαιτέρω, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, δεδομένου ότι η εκτιμώμενη δαπάνη της αιτηθείσας σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των **5.230.000,00 €**, πλέον ΦΠΑ, το οποίο υπερβαίνει το κατώτατο όριο για συμβάσεις υπηρεσιών των πρώην εξαιρούμενων φορέων του Βιβλίου II.
8. Στην κρινόμενη υπόθεση, η ΓΑΙΑΟΣΕ επικαλείται ρητώς, ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τις διατάξεις του άρθρου 269 παρ. γ' περ. ββ' «*τεχνική μοναδικότητα*» του ν. 4412/2016.
 Η *τεχνική μοναδικότητα* της εταιρείας HITACHI RAIL STS για την υλοποίηση του συμβατικού αντικειμένου που εξετάστηκε στο πλαίσιο του προγενέστερου αιτήματος παροχής σύμφωνης γνώμης, έχει ήδη κριθεί με τη Δ47/ΕΑΔΗΣΥ/26.04.2023 Γνώμη της Αρχής.
 Ως εκ τούτου, στο παρόν στάδιο πρέπει να διερευνηθεί αν οι προτεινόμενες αλλαγές, ως προς τη μεθοδολογία παροχής των οικείων υπηρεσιών και την επέκταση του αντικειμένου, κατόπιν της σχετικής γνωμοδότησης της Τεχνικής Συμβούλου της ΓΑΙΑΟΣΕ, εντάσσονται στον πυρήνα του αρχικού σχεδιασμού και στοχεύουν στη βελτιστοποίηση του επιδιωκόμενου αποτελέσματος.
9. Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα εξής:

Με τη Δ47/ΕΑΔΗΣΥ/2023 Γνώμη της Αρχής κρίθηκε ότι η «*τεχνική μοναδικότητα*» της εταιρείας HITACHI RAIL STS S.p.A. έγκειται στην ιδιόζουσα τεχνική φύση του αντικειμένου της υπό σύναψη σύμβασης, το οποίο συνίσταται στην επαναφορά σε λειτουργική κατάσταση του υπάρχοντος και ήδη εγκατεστημένου εποχούμενου (On Board) συστήματος ETCS, κατασκευάστρια εταιρεία του οποίου υπήρξε η εταιρεία ANSALDO SEGNALAMENTO FERROVIARIO S.p.A. (μετέπειτα HITACHI RAIL STS S.p.A.). Η εν λόγω επαναφορά απαιτεί τη χρήση ήδη εγκατεστημένου λογισμικού, το οποίο επίσης έχει σχεδιαστεί από την εταιρεία ANSALDO και διασφαλίζει την πλήρη λειτουργική διασύνδεση του εποχούμενου εξοπλισμού με τον λοιπό εγκατεστημένο εξοπλισμό εκτός τρένων (π.χ. παρατρόχιο). Περαιτέρω, απαιτεί τεχνογνωσία που διαθέτει μόνον η HITACHI, ως καθολική διάδοχος της κατασκευάστριας εταιρείας ANSALDO, και μπορεί να παρέχει μέσω του εξειδικευμένου επιστημονικού / τεχνικού προσωπικού της.

Η πρόταση της HITACHI (με αρ. πρωτ. ΓΑΙΑΟΣΕ 79523/22.06.2023) δεν διαφοροποιεί το **φυσικό αντικείμενο της σύμβασης**, όπως αυτό έχει προσδιοριστεί από τον αναθέτοντα φορέα, όπως προκύπτει από την αντιπαραβολή των αντίστοιχων περιγραφών μεταξύ του

υποβληθέντος Σχεδίου Απόφασης στο πλαίσιο του κρινόμενου αιτήματος, της προηγηθείσας Γνώμης Δ47/2023 και της υποβληθείσας πρότασης της εταιρείας HITACHI.

Με την εν λόγω πρότασή της η HITACHI αποτυπώνει λεπτομερώς **τη διαδικασία υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης**, προσδιορίζοντας με σαφήνεια τα εξής:

- 1) Τα επιμέρους επτά (7) Βήματα της διαδικασίας αποκατάστασης του εποχούμενου (on Board) συστήματος ETCS μέσω *Διαγράμματος Ροής (Restoration Process Flowchart)* και τις αντίστοιχες παραδοτέες εκθέσεις (Reports), οι οποίες επισυνάπτονται στην υποβληθείσα πρόταση με την ακριβή μορφή και το περιεχόμενο που θα υποβληθούν. Τα εν λόγω επιμέρους Βήματα προσδίδουν σαφήνεια και διαφάνεια στην πορεία εξέλιξης του έργου, αποτυπώνουν επακριβώς τα αποτελέσματα των εκτελεσθεισών εργασιών και προβάλλουν μια αντικειμενική βάση αποτίμησης και αποπληρωμής τους.
- 2) Την εκτίμηση κόστους για το σύνολο των εργασιών που θα εκτελεστούν στο πλαίσιο της σύμβασης, με βάση το μοναδιαίο κόστος της προσφερόμενης εργασίας καθώς και τη χρονική αλληλουχία των πληρωμών σε σύνδεση με τα παραδοτέα.
- 3) Τους όρους πληρωμών και τη διαδικασία έκδοσης των σχετικών τιμολογίων.
- 4) Τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις των δύο εμπλεκόμενων μερών σε όλα τα επιμέρους στάδια και υποέργα της σύμβασης.
- 5) Τη λήξη της περιόδου ισχύος της εγγύησης του εγκατεστημένου ETCS On Board εξοπλισμού το 2018 και την αποδοχή της μη παροχής άλλης εγγύησης εκ μέρους της HITACHI για τον εν λόγω εξοπλισμό σε σχέση με τις εν λόγω εργασίες.
- 6) Τις λεπτομέρειες επιδιόρθωσης των 230 πνευματικών πλακών πέδησης.
- 7) Τους όρους προμήθειας των 22 ανακατασκευασμένων πνευματικών πλακών πέδησης.
- 8) Τους όρους παροχής των εκπαιδευτικών σεμιναρίων.
- 9) Τις εξαιρέσεις από τις υπό εκτέλεση εργασίες (Scope of Works Exclusions).
- 10) Το ακριβές ωράριο παροχής των υπηρεσιών σε κανονικές εργάσιμες ημέρες.
- 11) Τη διαδικασία έκδοσης Πρωτοκόλλου παραλαβής των επιμέρους παραδοτέων.
- 12) Τους όρους παροχής Πιστοποιητικών (Certificates of Overhaul) για τις 230 πνευματικές πλάκες πέδησης της ΓΑΙΑΟΣΕ και τις 22 πνευματικές πλάκες που θα παρέχει η HITACHI.

Η ανωτέρω λεπτομερής αποτύπωση των όρων και των διαδικασιών παροχής των αιτούμενων υπηρεσιών στα όρια του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, δεν επιδρά στην παραδοχή της «τεχνικής μοναδικότητας» της HITACHI, η οποία, όπως έχει ήδη κριθεί, αφορά στην κατοχή αποκλειστικής και εξειδικευμένης τεχνογνωσίας ως κατασκευάστριας εταιρείας του εγκατεστημένου εποχούμενου (On Board) εξοπλισμού που πρόκειται να αποκατασταθεί. Αντιθέτως, η πρόταση της HITACHI καταδεικνύει τη συστηματική και μεθοδική προσέγγιση που ως ανάδοχος προτίθεται να ακολουθήσει και να εφαρμόσει για τη βέλτιστη υλοποίηση του εν λόγω έργου (βλ. και σχετική Γνωμοδότηση της εταιρείας «NOVUS Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε.» με αρ. πρωτ. 79556/27.06.2023 ΓΑΙΑΟΣΕ).

Περαιτέρω, στην πρότασή της η HITACHI, χωρίς να τροποποιεί το αντικείμενο, όπως έχει αναλυθεί ανωτέρω, αναμορφώνει το οικονομικό αντικείμενο στο σχετικό Παράρτημα (ANNEX IV Budgetary unit Prices), παραθέτοντας επικαιροποιημένη ανάλυση κόστους, την οποία η Τεχνική Σύμβουλος της ΓΑΙΑΟΣΕ κρίνει εύλογη, βάσει της τρέχουσας κατάστασης της αγοράς και της ειδικής τεχνογνωσίας που διαθέτει η υποψήφια ανάδοχος.

Η δε προσθήκη στο αντικείμενο της σύμβασης, κατόπιν σχετικής πρότασης του Τεχνικού Συμβούλου της ΓΑΙΑΟΣΕ, των δοκιμαστικών διαδρομών σε πιστοποιημένα τμήματα του σιδηροδρομικού δικτύου, εκτιμώμενης αξίας 340.000,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, εντάσσεται πλήρως στο πλαίσιο της τεχνικής εξειδίκευσης / μοναδικότητας της HITACHI, έχει ιδιαίτερα υψηλή βαρύτητα στην επιτυχή επαναφορά του συστήματος ETCS On Board και την εφεξής εύρυθμη λειτουργία του, ενώ από άποψη κόστους καταλαμβάνει μόνο ένα μικρό μέρος του συνολικού προϋπολογισμού βάσει της πρότασης της HITACHI (5.230.000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ).

Με τα δεδομένα αυτά, οι επιγενόμενες μεθοδολογικές αλλαγές στην υλοποίηση της σκοπούμενης σύμβασης, δεν επηρεάζουν τον δομικό σχεδιασμό των υπηρεσιών που αποτέλεσαν το αντικείμενο του αρχικού αιτήματος της ΓΑΙΑΟΣΕ, επί του οποίου εκδόθηκε η προαναφερόμενη Δ47/2023 σύμφωνη Γνώμη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή :

Αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή της ΓΑΙΟΣΕ Α.Ε στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, κατά τις διατάξεις του άρθρου 269 παρ.γ' περ. ββ' του ν.4412/2016 (απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους), για την ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο τις «Υπηρεσίες Υποστήριξης για την Αποκατάσταση των Συστημάτων ETCS On Board σε εκατόν δεκαπέντε (115) Μονάδες Οχήματα Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού», συνολικού προϋπολογισμού πέντε εκατομμυρίων διακοσίων τριάντα χιλιάδων ευρώ (5.230.000,00 €) άνευ ΦΠΑ, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα 2 Αυγούστου 2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκιάτου